

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2007. január 25. *

A C-411/04. P. sz. ügyben,

a **Salzgitter Mannesmann GmbH**, korábban Mannesmannröhren-Werke GmbH (székhelye: Mülheim an der Ruhr [Németország], képviselik: M. Klusmann és F. Wiemer Rechtsanwälte)

fellebbezőnek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2004. szeptember 23-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: A. Whelan és H. Gading, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: H.-J. Freund Rechtsanwalt, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: német.

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Lenaerts, Juhász E., K. Schiemann és M. Ilešič (előadó bírák,

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. december 8-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2006. szeptember 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Salzgitter Mannesmann GmbH társaság, korábbi nevén a Mannesmannröhren-Werke GmbH, azt megelőzően pedig a Mannesmannröhren-Werke AG (a továbbiakban: a Mannesmann vagy a fellebbező) az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-44/00. sz., Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ügyben 2004. július 8-án hozott ítéletének (EBHT 2004., II-2223. o.; a továbbiakban: a megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri annyiban,

amennyiben az elutasította az EK-Szerződés 81. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (IV/E-1/35.860-B „varrat nélküli acélcsövek”-ügy) 1999. december 8-án hozott 2003/382/EK bizottsági határozat (HL 2003. L 140., 1. o.; a továbbiakban: a vitatott határozat) ellen benyújtott keresetét.

A vitatott határozat

A kartell

- 2 Az Európai Közösségek Bizottsága a vitatott határozatot nyolc vállalkozásnak címezte, amelyek varrat nélküli acélcsöveket gyártanak. A vállalkozások közül négy európai (a továbbiakban: a közösségi termelők): a Mannesmann, a Vallourec SA (a továbbiakban: a Vallourec), a Corus UK Ltd (korábban British Steel Ltd, a továbbiakban: a Corus) és a Dalmine SpA (a továbbiakban: a Dalmine). A négy további címzett japán (a továbbiakban: a japán termelők): az NKK Corp., a Nippon Steel Corp., a Kawasaki Steel Corp. és a Sumitomo Metal Industries Ltd (a továbbiakban: a Sumitomo).
- 3 A varrat nélküli acélcsöveket az olaj- és gáziparban használják, és két fő csoportra oszthatók.
- 4 Az első csoportba, amelyet általában „Oil Country Tubular Goods”-nak vagy „OCTG”-nek neveznek, a fúrócsövek tartoznak. Menet nélküli (sima végű) vagy menetes változatban árulják őket. A menet arra szolgál, hogy az OCTG csöveket egymáshoz lehessen csatlakoztatni. Az American Petroleum Institute (API) szabványainak megfelelően (e csövek megnevezése a továbbiakban: szabvány menetes OCTG csövek), vagy speciális, általában szabadalmaztatott eljárással

gyárthatók. Az utóbbi esetben a menet vagy „illesztés” „kiváló minőségű” vagy „kiváló”; az e módszer szerint gyártott csövek elnevezése a továbbiakban: kiváló minőségű menetes OCTG csövek.

- 5 A második termékcsoportha az olaj vagy gáz szállítására szolgáló, varrat nélküli acél csővezetékek tartoznak („line pipe”), amelyek között megkülönböztethetők a szabvány gyártási előírások alapján készült és a meghatározott projektek kivitelezésére gyártott csővezetékek (a továbbiakban: egyedileg gyártott csővezetékek).

- 6 A Bizottság 1994 novemberében vizsgálatot indított az e termékekre vonatkozó versenyellenes magatartások fennállásával kapcsolatban. Ugyanezen év decemberében több vállalkozásnál, köztük a Mannesmannnál, vizsgálatot folytatott. 1996 szeptembere és 1997 decembere között a Bizottság további vizsgálatokat folytatott le a Vallourec, a Dalmine és a Mannesmann vállalkozásoknál. A Vallourec vállalkozásnál 1996. szeptember 17-én folytatott vizsgálatot, amely során a Vallourec Oil & Gas elnöke nyilatkozatot tett (a továbbiakban: Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata). A Mannesmannnál 1997-ben folytatott vizsgálat során e vállalkozás igazgatója, Bert Becher is nyilatkozatot tett (a továbbiakban Bert Becher nyilatkozata).

- 7 A Bizottság továbbá a Szerződés [81.] és [82.] cikkének végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. (első) tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 11. cikke alapján információkérő levelet küldött több vállalkozásnak. Mivel a Dalmine megtagadta bizonyos információk szolgáltatását, a Bizottság 1997. október 6-án határozatot intézett hozzá a 17. rendelet 11. cikkének (5) bekezdése értelmében. A Dalmine keresetet indított az Elsőfokú Bíróság előtt a határozat megsemmisítése iránt. Az Elsőfokú Bíróság a T-596/97. sz., Dalmine kontra Bizottság ügyben 1998. június 24-én hozott végzésében (EBHT 1998., II-2383. o.) nyilvánvalóan elfogadhatatlannak minősítette a Dalmine keresetét. A Mannesmann szintén megtagadta bizonyos, a Bizottság által kért

információk szolgáltatását. Bár 1998. május 15-i határozatával a Bizottság követelte információk szolgáltatását a 17. rendelet 11. cikkének (5) bekezdése értelmében (a továbbiakban: az 1998. május 15-i határozat), a Mannesmann továbbra is megtagadta azt. A Mannesmann ugyancsak keresetet indított az Elsőfokú Bíróság előtt a határozat ellen. Az Elsőfokú Bíróság a T-112/98. sz., Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ügyben 2001. február 20-án hozott ítéletével (EBHT 2001., II-729. o.) a határozatot részben megsemmisítette, és a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.

- 8 Pierre Verluca és Bert Becher nyilatkozatát és más bizonyítékokat figyelembe véve a Bizottság a vitatott határozatban megállapította, hogy a határozat nyolc címzettje megállapodást kötött többek között egymás nemzeti piacának tiszteletben tartása céljából. A megállapodás szerint minden egyes vállalkozás kötelezte magát arra, hogy nem ad el szabvány menetes OCTG csövet vagy egyedileg gyártott csővezetékét a megállapodás többi feleinek nemzeti piacán.
- 9 A megállapodást a közösségi és a japán gyártók közötti „Európa-Japán klub” nevű találkozókön kötötték.
- 10 A nemzeti piacok tiszteletben tartásának elvét az „alapszabályok” („Fundamentals”) névvel illették. A Bizottság azt is megállapította, hogy a klub tagjai az alapszabályokat ténylegesen tiszteletben tartották, és hogy ennek következtében a megállapodásnak a közös piacon versenykorlátozó hatása volt.
- 11 A megállapodás összesen három részből állt: az első a fent hivatkozott nemzeti piacokra vonatkozó alapszabályok, amelyek a vitatott határozat 1. cikkében megállapított jogsértést valósítják meg; a második áruk rögzítése a pályázati felhívásokra és minimumárak rögzítése a „különleges piacokra” („special markets”) nézve, a harmadik rész pedig a világpiac többi részének felosztása – Kanada és az Amerikai Egyesült Államok kivételével – „piacfelosztási kulcsok” útján („sharing keys”).

- 12 A Bizottság az alapszabályok létezésére vonatkozó következtetését a vitatott határozat 62–67. preambulumbekzdésében felsorolt dokumentumokra és a 68. preambulumbekzdésben foglalt táblázatra alapozta. Ebből a táblázatból kitűnik, hogy a nemzeti gyártók részeseése nagyon magas volt az OCTG csöveknek és a csövezetékeknek a vitatott határozat címzettjei által Japánban és a négy közösségi gyártó saját hazai piacán megvalósított értékesítésében. A Bizottság ebből arra következtetett, hogy a megállapodás felei egészében véve ténylegesen tiszteletben tartották a nemzeti piacokat.
- 13 Az Európa-Japán klub tagjai 1993. november 5-én Tokióban találkoztak, hogy új piacfelosztó megállapodást kössenek a latin-amerikai termelőkkel. E találkozáson elért megállapodás tartalmát a Bizottságnak 1997. november 12-én az eljárásban nem fél informátor által átadott dokumentum tartalmazza (másolatát lásd a Bizottság aktájának 7320. oldalán), amelyben többek között szerepel a „piacfelosztási kulcs” („sharing key”) (a továbbiakban: a piacfelosztási kulcs-dokumentum).

A kartell időtartama

- 14 Az Európa-Japán klub 1977-től kezdve találkozott, körülbelül évente kétszer, 1994-ig.
- 15 A Bizottság úgy vélte, hogy a bírságkiszabás céljára az 1990-es évet kell tekinteni a jogsértés kezdő időpontjának, mivel 1977 és 1990 között az Európai Közösség és Japán megállapodásokat kötött az export önkéntes korlátozásáról. A Bizottság szerint a jogsértés 1995-ben szűnt meg.

A bírság

- 16 A bírság összegének meghatározása céljából a Bizottság a jogsértést különösen súlyosnak minősítette azon az alapon, hogy a megállapodást a nemzeti piacok tiszteletben tartása céljából kötötték, és így az egységes piac megfelelő működését veszélyeztette. A Bizottság azonban azt is megállapította, hogy a négy érintett tagállamban a varrat nélküli acélcsöveknek a címzett vállalkozások általi értékesítése évente csak kb. 73 millió eurót tett ki.
- 17 Következésképpen a Bizottság a jogsértés súlyára tekintettel kiszabott bírság összegét a nyolc vállalkozásra nézve 10-10 millió euróban állapította meg. Mivel mind nagyméretű vállalkozások voltak, a Bizottság úgy vélte, hogy nem kell különbséget tenni a kiszabott összegek között.
- 18 Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jogsértés közepes időtartamú volt, a jogsértésben való részvétel minden egyes éve után 10%-kal megnövelte a jogsértés súlya alapján megállapított bírságösszeget, az egyes vállalkozásokra kiszabott bírság alapösszegének rögzítése végett. A Bizottság azonban enyhítő körülmény címén csökkentette az alapösszeget 10%-kal arra tekintettel, hogy az acélcsőágazat már régóta válságban volt, és 1991-től az ágazat helyzete romlott.
- 19 Végül a Bizottság csökkentette a Valloucrere kiszabott bírságot 40%-kal és a Dalmine-ra kiszabott bírságot 20%-kal, a kartellügyek esetében a pénzbírságok alóli mentességről és a pénzbírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 1996. C 207., 4. o., a továbbiakban: az engedékenységi közlemény) D.2. pontjával összhangban, annak figyelembevételére érdekében, hogy a közigazgatási eljárás során a két vállalkozás együttműködött a Bizottsággal.

A vitatott határozat rendelkező része

- 20 A vitatott határozat 1. cikkének (1) bekezdése szerint a nyolc vállalkozás – a határozat címzettjei – „megsértették az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdését azáltal, hogy többek között a varrat nélküli szabvány menetes OCTG csövek és [az egyedileg gyártott csővezetékek] nemzeti piacainak tiszteletben tartását célzó [...] megállapodásban vettek részt.”
- 21 E határozat 1. cikkének (2) bekezdése szerint a jogsértés 1990-től 1995-ig tartott a Mannesmann, a Vallourec, a Dalmine, a Sumitomo, a Nippon, a Kawasaki Steel Corp. és az NKK Corp. esetén. A határozat szerint a jogsértés a Corus esetében 1990-től 1994 februárjáig tartott.
- 22 A vitatott határozat egyéb vonatkozó rendelkezései a következők:

„2. cikk

1 A [Mannesmann], a Vallourec [...], a [Corus] és a Dalmine [...] megsértették az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdését azáltal, hogy az 1. cikkben leírt jogsértés keretében olyan szerződéseket kötöttek, amelyek eredménye az OCTG csövek [Corus] számára történő szállításának felosztása volt (a Vallourec számára 1994-től).

2 A [Corus] esetében a jogsértés 1991. július 24-től 1994 februárjáig tartott. A Vallourec [...] esetében a jogsértés 1991. július 24-től 1999. március 30-ig tartott. A Dalmine [...] esetében a jogsértés 1991. december 4-től 1999. március 30-ig tartott. A [Mannesmann] esetében a jogsértés 1993. augusztus 9-től 1997. április 24-ig tartott.

[...]

4. cikk

A Bizottság a következő bírságokat szabja ki az 1. cikkben említett vállalkozásokra az ott leírt jogsértések elkövetése miatt:

(1) [Mannesmann] 13 500 000 euró

(2) Vallourec [...] 8 100 000 euró

(3) [Corus] 12 600 000 euró

(4) Dalmine [...] 10 800 000 euró

(5) Sumitomo [...] 13 500 000 euró

(6) Nippon Steel [...] 13 500 000 euró

(7) Kawasaki Steel Corp. [...] 13 500 000 euró

(8) NKK Corp. [...] 13 500 000 euró.”

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

23 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához benyújtott keresetlevelekkel a vitatott határozat által szankcionált nyolc vállalkozás közül hét – köztük a Mannesmann – keresetet indított e határozat egészben vagy részben való megsemmisítése, másodlagosan pedig a rájuk kiszabott bírság megsemmisítése vagy összegének csökkentése iránt.

24 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítéletben:

- megsemmisítette a vitatott határozat 1. cikkének (2) bekezdését annyiban, amennyiben az megállapította a Mannesmann terhére felrótt jogsértés elkövetését az 1991. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan;

- a Mannesmannra kiszabott pénzbírság összegét 12 600 000 euróban állapította meg;

- egyebekben elutasította a keresetet;
- kötelezte a feleket a saját költségeik viselésére.

A Bíróság előtti eljárás

25 A Mannesmann fellebbezésében kérte, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, amennyiben az elutasította a vitatott határozat ellen benyújtott keresetet;
- semmisítse meg a vitatott határozatot;
- másodlagosan csökkentse a vitatott határozat 4. cikkében meghatározott bírság, valamint az 5. cikkében meghatározott késedelmi kamat összegét;
- harmadlagosan utalja vissza az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé, hogy az a Bíróság határozata alapján új határozatot hozzon;
- kötelezze a Bizottságot a költségek megfizetésére.

- 26 A Bizottság kéri a Bíróságot, hogy utasítsa el a keresetet, és kötelezze a fellebbezőt a költségek megfizetésére.

A fellebbezésről

- 27 A Mannesmann három megsemmisítési jogalapra hivatkozik, amelyek a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére, az EK 81. cikknek a vitatott határozat 2. cikkére való téves alkalmazására, valamint az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkoznak.

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére vonatkozó első jogalapról

A felek érvei

- 28 A Mannesmann álláspontja szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen állapította meg a jelen ítélet fenti 13. pontjában említett „piacfelosztási kulcs-dokumentumról” – amelyre a Bizottság a vitatott határozatot alapította, különösen annak 85. és 86. preambulumbekzdésében –, hogy az az eljárásban terhelő bizonyítékként felhasználható.
- 29 Az Elsőfokú Bíróság továbbá megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogot. Mivel ezt a dokumentumot a Mannesmann számára ismeretlen, az eljárásban nem fél személy jutatta el a Bizottsághoz, a Mannesmann nem tudta a fenti dokumentum hitelességét megvizsgálni, és így nem tudott hatékonyan védekezni.

- 30 Egyébiránt az eljárásban nem fél személy megerősítette a Bizottságnak, hogy a piacfelosztási kulcs-dokumentumot az egyik érintett vállalkozás egy kereskedelmi ügynökétől szerezte – e személy megnevezése nélkül –, így a Bizottság sem ismerte a dokumentum forrásául szolgáló személy személyazonosságát.
- 31 A Mannesman álláspontja szerint az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy nem használható fel olyan bizonyíték, amelynek szerzője ismeretlen. Az Elsőfokú Bíróság nem értelmezte helyesen ezt az ítélkezési gyakorlatot, amely szerint a bizonyítékok mérlegelése körében meg kell vizsgálni azok eredetét. E tekintetben a Mannesmann megjegyzi, hogy nem kizárt, hogy az eljárásban nem fél személyek hamis bizonyítékokat juttatnak el a Bizottsághoz, hogy valamely vállalkozásnak személyes vagy üzleti okból ártsanak. Következésképpen szükséges, hogy az érintett vállalkozás állást foglalhasson az informátor hitelességével kapcsolatban.
- 32 A Mannesmann hivatkozik továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának a tisztességes tárgyaláshoz való jogra vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, amely jogot az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt európai egyezmény (a továbbiakban: az EJEE) 6. Cikke határozza meg. Ezen ítélkezési gyakorlat alapján az alperesnek nemcsak az ismeretlen eredetű nyilatkozatok hitelességének, hanem az anonimitás által védett személy szavahihe-tőségének vitatására is lehetőséget kell adni. Ezen túl a fenti ítélkezési gyakorlat megerősíti, hogy még amennyiben adott eljárás vizsgálati szakaszában elfogadható is az ismeretlen eredetű nyilatkozatok felhasználása, ezeket nem lehet terhelő bizonyítékként felhasználni a vádlott ellen.
- 33 A fellebbező hivatkozik továbbá a Nizzában, 2000. december 7-én kihirdetett, az Európai Unió alapjogi chartájának (HL 2000. C 364., 1. o.; a továbbiakban: a Charta) 46. és 47. cikkére, amelyek megfelelnek az EJEE 6. cikkének, és a tisztességes eljáráshoz való jogot biztosítják. A fellebbező kiemeli, hogy 52. cikkének (3) bekezdése értelmében a Chartát nem értelmezhetik úgy a bíróságok, hogy az az EJEE-ben biztosítottnál alacsonyabb szintű védelmet nyújtson.

- 34 A Mannesmann előadja továbbá, hogy ismeretlen eredetű bizonyíték felhasználása összeegyeztethetetlen az EU 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvével. Ugyanis amennyiben nem lehet megvizsgálni, hogy a hivatkozott bizonyítékot ténylegesen az eljárásban nem fél személy juttatta-e el a Bizottsághoz, fennáll a manipuláció és az önkényesség veszélye.
- 35 A Bizottság álláspontja szerint ez a jogalap elfogadhatatlan, mivel a fellebbező első ízben hivatkozik az EJEE megsértésére, míg az Elsőfokú Bíróság előtt csak általánosságban hivatkozott a védelemhez való jogának megsértésére. A Mannesmann továbbá nem róhatja fel a Bizottságnak a Charta megsértését, amelyet csak 2000. december 7-én hirdettek ki, míg a vitatott határozat dátuma 1999. december 8-a volt.
- 36 Mindenesetre az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Mannesmann által hivatkozott ítélkezési gyakorlata nem releváns a jelen ügyben, mivel az a büntetőügyekben tett névtelen nyilatkozatokra vonatkozik, míg a jelen ügy tárgya a versenyjog alapján bírság kiszabására irányuló eljárás.
- 37 Ezenfelül a Bizottság előadja, hogy a védelemhez való jog megsértését csak akkor lehet figyelembe venni, ha az Elsőfokú Bíróság az elé terjesztett bizonyítékot olyan információk alapján értékelte, amelyekkel kapcsolatban a félnek nem állt módjában, hogy védekezést terjesszen elő. Ugyanakkor a Mannesmann nyilatkozhatott volna a Bizottság által a vitatott határozat 121. és 122. preambulumbekkezdésében a kérdéses irat hitelességével kapcsolatban kifejtett érvekre vonatkozóan. Ezen túlmenően e dokumentum szerzőjének, valamint a dokumentumot a Bizottsághoz eljuttató, az eljárásban nem fél személynek ismeretlen volta nem akadályozta a fellebbezőt abban, hogy a hivatkozott dokumentum tartalmának valószínűségét és relevanciáját megvizsgálja.

- 38 A Bizottság hozzáteszi, hogy az Elsőfokú Bíróság csak korlátozott megbízhatóságot ismert el e dokumentum tekintetében, éppen azért, mert a létrehozásának körülményei nagyrészt ismeretlenek. Amennyiben az Elsőfokú Bíróság mégis elismerte, hogy e dokumentum rendelkezik némi bizonyító erővel, ez azért volt, mert olyan különös információkat tartalmazott, amelyek egybeestek más dokumentumokban található információkkal.
- 39 Végül a Bizottság előadja, hogy még amennyiben nem is lett volna jogosult a hivatkozott dokumentumot terhelő bizonyítékként felhasználni, ez a körülmény semmit nem változtatott volna a jogsértéseknek a vitatott határozat 1. és 2. cikkében történő megállapításán. Ugyanis bizonyos, a Bizottság által a védelemhez való jog megsértésével felhasznált dokumentumok kizárása csak abban az esetben bír jelentőséggel, ha a Bizottság által meghatározott kifogásokat csak e dokumentumokra hivatkozással lehet bizonyítani, ami a jelen ügyben nem áll fenn.

A Bíróság álláspontja

- 40 A Bíróság elismerte azon közösségi jogi általános elvet, amely szerint mindenkinek joga van a tisztességes eljáráshoz (a C-185/95. P. sz., Baustahlgewebe kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-8417. o.] 20. és 21. pontja, a C-174/98. P. és C-189/98. P. sz., Hollandia és Van der Wal kontra Bizottság ügyben 2000. január 11-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-1. o.] 17. pontja, valamint a C-341/04. sz. Eurofood IFSC ügyben 2006. május 2-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-3813. o.] 65. pontja).
- 41 Azt is kimondta a Bíróság, hogy ezen elv azon alapvető jogokból fakad, amelyek a közösségi jog általános elveinek részét képezik, és amelyeknek betartását a Bíróság a tagállamokban közös alkotmányos hagyományokból, valamint különösen az EJEE útmutatásaiból merítve biztosítja (a fent hivatkozott Eurofood IFSC-ítélet 65. pontja).

- 42 Ugyanakkor – amint azt a Bizottság helyesen előadta – az Emberi Jogok Európai Bíróságának a fellebbező által hivatkozott ítélkezési gyakorlata a jelen ügyben nem meghatározó. Ugyanis – amint azt a főtanácsnok indítványának 54–56. pontjában kifejtette – ez az ítélkezési gyakorlat különösen a büntetőjogi eljárásokban felhasznált tanúvallomásokra vonatkozik, míg a jelen ügy az EK 81. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban előterjesztett írásos dokumentumra vonatkozik. A közösségi versenyjogi ügyekben ugyanakkor a tanúvallomások csak másodlagos szerepet játszanak, míg az írásos dokumentumoknak központi szerepe van.
- 43 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 57–60. pontjában kifejtette, a közösségi versenyjogi ügyekben a bizonyítást az jellemzi, hogy a megvizsgált dokumentumok gyakran üzleti titkokat vagy más nyilvánosságra nem hozható, vagy csak szigorú korlátok mellett nyilvánosságra hozható információkat tartalmaznak.
- 44 A versenyellenes magatartások Bizottság általi vizsgálatára vonatkozó e különös feltételek mellett, azt az elvet, amely szerint mindenkinek joga van a tisztességes eljáráshoz, nem lehet úgy értelmezni, hogy automatikusan ki kell zárni a bizonyításból azon terhelő bizonyítékokat tartalmazó dokumentumokat, amelyekben bizonyos információk bizalmas jellegét meg kell őrizni. Ilyen bizalmas információ lehet a dokumentum szerzőjének vagy az azt a Bizottság részére eljuttató személynek a személyazonossága.
- 45 A fenti megfontolásokra tekintettel az Elsőfokú Bíróság jogszerűen mondta ki ítéletében:

„84 [...] ami a piacfelosztási kulcs-dokumentumnak a vitatott határozat 1. cikkében említett jogsértés bizonyítására történő felhasználását illeti, hogy a közösségi

jogban érvényesülő elv a bizonyítékok szabad értékelésének elve, és az egyetlen fontos tényező, amelyet meg kell vizsgálni, a bizonyítékok hitelessége [...]. Ezenkívül szükség lehet arra, hogy a Bizottság védje informátorainak névtelenségét [...], és önmagában e névtelenség alapján nem lehet a Bizottságot arra kötelezni, hogy ne használja fel a birtokában lévő bizonyítékokat.

85 Bár a Mannesmann érvelése lényeges lehet a piacfelosztási kulcs-dokumentum hitelességének és így bizonyító erejének megítélésakor, e dokumentum nem tekinthető olyan fel nem használható bizonyítéknak, amelyet az aktából el kellene távolítani.”

46 Ezen túlmenően a megtámadott ítéletből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság értékelése során figyelembe vette a piacfelosztási kulcs-dokumentum hitelességét és ismeretlen eredetét. A megtámadott ítélet 86. pontjában kimondta, hogy „amennyiben a Mannesmann e dokumentum felhasználhatóságát érintő érveléséből annak hitelességére vonatkozó kifogást vezet le, meg kell állapítani, hogy a dokumentum hitelességét tagadhatatlanul csökkenti az, hogy nagymértékben ismeretlen körülmények között íródott, és a Bizottság állításai e tekintetben nem ellenőrizhetők”.

47 Ezenfelül az Elsőfokú Bíróság elismerte, hogy olyan ismeretlen eredetű bizonyíték, mint a piacfelosztási kulcs-dokumentum önmagában nem bizonyíthatja a közösségi versenyjogi jogsértés fennállását. A megtámadott ítélet 87. pontjában ugyanis csak azt mondta ki, hogy „amennyiben a piacfelosztási kulcs-dokumentum más dokumentumokban, különösen Pierre Verluca nyilatkozataiban lévőkkal megegyező, konkrét információkat tartalmaz, úgy kell tekinteni, hogy e bizonyítékok egymást erősítik”. Az Elsőfokú Bíróság már a hivatkozott ítélet 81. és 82. pontjában kiemelte, hogy a piacfelosztási kulcs-dokumentum egy bizonyítékrendszer része volt, és csak kiegészítő jelentőséggel bírt. Ez az értékelés ugyanezen ítélet 94. pontjában is vizsztatér, ahol az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a hivatkozott dokumentumnak csak „a Bizottság által felhasznált összevágó bizonyítékok keretében” marad némi bizonyító ereje „Pierre Verluca nyilatkozatai néhány lényeges megállapításának alátámasztására”.

- 48 Figyelemmel az Elsőfokú Bíróság által a piacfelosztási kulcs-dokumentum bizonyító erejével kapcsolatban megállapított korlátokra, azt a következtetést kell levonni, hogy semmilyen jogi tévedés nem történt e dokumentum bizonyítékként való elfogadhatóságának és hasznosságának elemzése során.
- 49 Végül nem vitatott, hogy a Mannesmann állást foglalhatott a piacfelosztási kulcs-dokumentum bizonyító erejével kapcsolatban, és előadhatta e dokumentum bizonyító ereje elleni érveit, figyelemmel annak ismeretlen eredetére.
- 50 A fentiekre figyelemmel az első jogalapot el kell vetni, anélkül hogy dönteni kellene arról a kérdésről, hogy a Mannesmann hivatkozott-e lényegében az Elsőfokú Bíróság előtt a tisztességes eljáráshoz való jogra, illetve hogy a Mannesmann a jelen ügyben hivatkozhatott-e a Chartára, amelyet a vitatott határozat elfogadását követően hirdettek ki.

Az EK 81. cikknek a vitatott határozat 2. cikkére történő téves alkalmazására vonatkozó második jogalapról

A felek érvei

- 51 A Mannesmann álláspontja szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen állapította meg a vitatott határozat 2. cikkében foglalt versenyjogi jogsértés fennállását. A Bizottság nem bizonyította azt, hogy a közte és Corus között létrejött szállítási szerződés megkötésével 1993-ban a Mannesmann horizontális megállapodást kötött volna a

Valloureckel és a Dalmine-nal, illetve hogy e vállalkozásokkal összehangolta volna magatartását. Különösen azt nem bizonyította, hogy a Mannesmann-nak tudomása lett volna a Corus és a Vallourec, illetve a Corus és a Dalmine között létrejött szállítási szerződésekről, valamint a Vallourec állítólagos átfogó tervéről. Az Elsőfokú Bíróság megerősítette a Bizottság erre vonatkozó téves és hiányos bizonyítását.

- 52 Az Elsőfokú Bíróság egyébiránt tévedett azzal, hogy nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a kérdéses szállítási szerződéseket nem ugyanazon időpontban kötötték, továbbá annak megállapításával, hogy azok relatíve hosszú időtartama bizonyította a horizontális megállapodás fennállását, valamint azon döntésével, hogy semmilyen mentesség nem volt alkalmazható a jelen ügyben.
- 53 Ez utóbbi kérdéssel kapcsolatban a fellebbező megjegyzi, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen vetette el a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1999. december 22-i 2790/1999/EK bizottsági rendeletnek (HL L 336., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 364. o.) a Corus és a Mannesmann közötti vertikális kapcsolatokra való alkalmazhatóságára vonatkozó érveit. Az Elsőfokú Bíróság továbbá elmulasztotta a Szerződés [81]. cikke (3) bekezdésének a kizárólagos forgalmazási megállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1983. június 22-i 1983/83/EGK bizottsági rendelet (HL 1983. L 173., 1. o.), valamint a Szerződés [81]. cikke (3) bekezdésének a kizárólagos beszerzési megállapodások bizonyos csoportjaira való alkalmazásáról szóló, 1983. június 22-i 1984/83/EGK bizottsági rendelet (HL L 173., 5. o.) figyelembevételét, és ezek alapján az EK 81. cikk (1) bekezdésének a Mannesmann és a Corus közötti szerződésre történő alkalmazásának elvetését.
- 54 A Bizottság előadja, hogy ez a jogalap elfogadhatatlan, mivel a tényállás értékelésére vonatkozik. Emellett, még amennyiben e jogalap elfogadható és megalapozott is lenne, ez nem vezethetne a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezéséhez és a vitatott határozat megsemmisítéséhez, kivéve a hivatkozott határozat 2. cikke tekintetében.

A Bíróság álláspontja

- 55 Emlékeztetni kell arra, hogy fellebbezés keretében a Bíróságnak nincs hatásköre a tényállás megállapítására és fő szabályként az Elsőfokú Bíróság által az e tényállás alátámasztására elfogadott bizonyítékok vizsgálatára. Amennyiben e bizonyítékokhoz szabályszerűen jutottak hozzá, és a bizonyításra, valamint a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat tiszteletben tartották, kizárólag az Elsőfokú Bíróság feladata az elé terjesztett bizonyítékok bizonyító erejének értékelése (a C-7/95. P. sz., Deere kontra bizottság ügyben 1998. május 28-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-3111. o.] 22. pontja). Ez az értékelés ezért – az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett bizonyítékok elferdítését kivéve – nem minősül a Bíróság felülvizsgálata alá tartozó jogkérdésnek (a C-53/92. P. sz., Hilti kontra Bizottság ügyben 1994. március 2-án hozott ítélet [EBHT 1994., I-667. o.] 42. pontja és a C-204/00. P., C-205/00. P., C-211/00. P., C-213/00. P., C-217/00. P. és C-219/00. P. sz., Aalborg Portland és társai egyesített ügyekben 2004. január 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-123. o.] 49. pontja).
- 56 Fontos megjegyezni, hogy a vitatott határozat 2. cikkében megállapított jogsértés fennállásának vizsgálata során az Elsőfokú Bíróság megállapította a tényállást, amelynek a fellebbezési eljárásban való felülvizsgálata kívül esik a Bíróság hatáskörén. Következésképpen – a bizonyítékok elferdítésének, lényeges pontatlanságnak, továbbá a bizonyítási teherre és a bizonyításra vonatkozó szabályok megsértésének megállapítása hiányában – elfogadhatatlanság miatt el kell vetni a fellebbezőnek azon kérdésekre vonatkozó érvelését, hogy egyrészt horizontális megállapodást kötött-e vagy összehangolt magatartást gyakorolt-e a Valloureckel és a Dalmine-nal, másrészt hogy volt-e tudomása az ezen vállalkozások között megkötött szerződésekről vagy a Vallourec átfogó tervéről. Ugyanez vonatkozik arra az érvelésére, amely szerint az Elsőfokú Bíróságnak bizonyos ténybeli körülményeket – mint például az ügy tárgyát képező szerződések időtartama, illetve az a tény, hogy azokat nem azonos időpontban kötötték – másképpen kellett volna értékelnie.
- 57 Az 1983/83 rendeletet és az 1984/83 rendeletet illetően meg kell jegyezni, hogy azokra először a fellebbezési szakban hivatkoztak. A fenti rendeletekre alapított érvek tehát elfogadhatatlanok.

- 58 Amennyiben a fellebbező a 2790/1999 rendeletre hivatkozik, elegendő megállapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen mondta ki a megtámadott ítélet 171. pontjában, hogy „e rendelet nem alkalmazható közvetlenül a jelen ügyben, mivel a Bizottság a vitatott határozatot 1999. december 8-án fogadta el, és annak 2. cikke – a Mannesmann tekintetében – az 1993 és 1997 közti időszakra vonatkozik, amely megelőzi a 2790/1999 rendelet vonatkozó rendelkezéseinek 2000. június 1-jei hatálybalépését”. Ugyanezen ítélet 172. pontjában az Elsőfokú Bíróság szintén jogszerűen hozzátette, hogy „amennyiben e rendelet mégis segítséget nyújthat a jelen ügyben, mivel Bizottságnak a vertikális megállapodások kevésbé versenykorlátozó jellegével kapcsolatos 1999. decemberi álláspontjára utal, meg kell jegyezni, hogy e rendelet az EK 81. cikk (3) bekezdését alkalmazza. A 17. rendelet 4. cikkéből azonban az következik, hogy a vállalkozások közötti megállapodások nem részesülhetnek az előbbi rendelkezés szerinti egyedi mentességben, csak ha e célból bejelentették azokat a Bizottságnak, ami nem történt meg a jelen ügyben”.
- 59 A fentiekből következően a második jogalapot – részben mint elfogadhatatlant, részben mint megalapozatlant – el kell vetni.

Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó harmadik jogalapról

A felek érvei

- 60 A Mannesmann előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette az egyenlő bánásmód elvét azzal, hogy az engedékenységi közlemény alapján nem csökkentette a rá kiszabott bírságot.

- 61 E tekintetben a Mannesmann előadja, hogy Bert Becher nyilatkozatával hozzájárult a tényállás megállapításához, továbbá nem vitatta a kifogásközlésben megállapított tényeket. Megjegyzi, hogy a Vallourec együttműködés címén 40%-os bírságcsökkentést kapott, mivel Pierre Verluca nyilatkozatai révén hozzájárult a tényállás megállapításához, míg a Dalmine 20%-os csökkentésben részesült azért, mert nem vitatta a tényállást. Egyenlőtlen bánásmódnak minősül az, hogy a Mannesmann esetében nem csökkentették a bírságot.
- 62 A fellebbező vitatja az Elsőfokú Bíróságnak a jelen ítélet 7. pontjában hivatkozott, az 1998. május 15-i határozat ellen benyújtott keresete hatályára vonatkozó értékelését is.
- 63 Mindenekelőtt előadja, hogy a megtámadott ítéletnek a fenti keresettel kapcsolatos indokolása a jelen ügyben nem releváns.
- 64 Az Elsőfokú Bíróság egyébként téves következtetéseket vont le az 1998. május 15-i határozattal kapcsolatos eljárás lezárásából. E tekintetben a fellebbező megjegyzi, hogy csak akkor egyezett bele az Elsőfokú Bíróság ítélete elleni fellebbezése visszavonásába, amikor megállapodott a Bizottsággal abban, hogy az visszavonja az információkéréseket.
- 65 A Mannesmann emlékeztet arra is, hogy az 1998. május 15-i határozat ellen benyújtott keresetét részben megalapozottnak találták. Végül megjegyzi, hogy ellentétben az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítéletben megállapítottakkal, az információkérések teljesítésének megtagadása nem róható fel neki.

- 66 A Bizottság álláspontja szerint a jelen jogalap a tényállás értékelésére vonatkozik, és ezért elfogadhatatlan. A Bizottság e tekintetben kiemeli, hogy a fellebbező nem hivatkozik arra, hogy az Elsőfokú Bíróság elferdítette a tényeket és bizonyítékokat a megtámadott ítélet 309. pontjában annak megállapításával, hogy az ügyben a Mannesmann nem igazolta, hogy együttműködése ténylegesen elősegítette a Bizottság feladatát, amely a közösségi versenyszabályok megsértésének megállapításából és a szankció kiszabásából áll.
- 67 A jogalap érdemét illetően a Bizottság előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság jogszerűen állapította meg a megtámadott ítélet 302–305. pontjában, hogy a Mannesmann által a Bizottságnak átadott információ nem hasonlítható össze a Vallourec által szolgáltatottal, továbbá, hogy a Dalmine-nal ellentétben a Mannesmann nem jelezte kifejezetten, hogy nem vitatja a tényeket.

A Bíróság álláspontja

- 68 Emlékeztetni kell arra, hogy a fellebbezés keretében a Bíróság méltányossági okból nem helyettesítheti saját értékelésével az Elsőfokú Bíróságét, amely teljes körű bírói felülvizsgálati jogkörében dönt a vállalkozásokra a közösségi versenyjog megsértése miatt kiszabott bírságok összegéről, ugyanakkor e hatáskör gyakorlása a hivatkozott bírságok összegének megállapítása során nem járhat az EK 81. cikk (1) bekezdése szerinti megállapodásban vagy összehangolt magatartásban részt vevő vállalkozások közötti hátrányos megkülönböztetéssel (a C-291/98. P. sz., Sarrió kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-9991. o.] 96. és 97. pontja, valamint a C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P., C-252/99. P. és C-254/99. P. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ügyekben 2002. október 15-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-8375. o.] 617. pontja).

- 69 Ugyanakkor a fellebbezésben elő kell adni azokat a jogi érveket, amelyek kifejezetten alátámasztják az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó jogalapot, különben a hivatkozott jogalap elfogadhatatlan (a fent hivatkozott Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet 618. pontja).
- 70 Meg kell állapítani, amennyiben a fellebbező vitatja az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 301. pontjában tett megállapításait annak 297–300. pontjában kifejtett indokok miatt, amely szerint a „Bert Becher által szolgáltatott információ hasznossága csak abból ered, hogy bizonyos mértékig alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait, amelyek már korábban a Bizottság birtokában voltak, következésképpen ezen információk közlése nem járult hozzá jelentősen a Bizottság feladatainak ellátásához, és így nem indokolja a bírságcsökkentést együttműködés címén”, az érvelése a tényállásra vonatkozik, és ezért azt el kell vetni mint elfogadhatatlant. Nem a Bíróság feladata a jelen fellebbezés keretében annak vizsgálata, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 302. pontjában szereplő megállapításait ellenőrizze, amelyek szerint a „Mannesmann által [a kifogásközlés] megküldése előtt a Bizottságnak átadott információ nem hasonlítható össze a Vallourec által szolgáltatottal”, továbbá hogy „[e]zen információk önmagukban mindenesetre nem indokolják a kiszabott bírság összegének csökkentését az engedékenységi közlemény alapján”.
- 71 Ezen túl ami a Dalmine által tanúsított együttműködéssel való összehasonlítást illeti, az Elsőfokú Bíróság kimondta a megtámadott ítélet 303–305. pontjában, hogy „az engedékenységi közlemény D.2. pontja értelmében a vállalkozás akkor részesülhet a bírság mérséklésének kedvezményében a tények nem vitatása címén, ha a kifogásközlésről való tudomásszerzést követően kifejezetten tájékoztatja a Bizottságot arról, hogy nem vitatja a tényeket”. Az Elsőfokú Bíróság fenti megállapítása megfelel a Bíróság ítélkezési gyakorlatának, amely szerint különbséget kell tenni a jogsértés kifejezett elismerése, valamint a jogsértés vitatásának pusztá hiánya között, amely nem segíti elő a Bizottság azon feladatát, hogy a közösségi versenyjogba ütköző jogsértéseket felfedje és szankcionálja (a C-65/02. P. és C-73/02. P. sz., ThyssenKrupp kontra Bizottság ügyben 2005. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6773. o.] 58. pontja). Ezért a fellebbező általi ilyen kifejezett elismerés hiányában, a

Dalmine-hoz képest vele szemben tanúsított hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó érvet mint megalapozatlant el kell vetni.

- 72 A Mannesmann által a Bizottság a 17. rendelet 11. cikkének (5) bekezdése szerinti határozata ellen benyújtott keresettel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság megállapította a megtámadott ítélet 310. és 311. pontjában, hogy bár a „Mannesmann intézkedése, amellyel megtámadta az 1998. május 15-i határozat jogszerűségét, természetesen teljes mértékben jogszerű volt, és nem tekinthető az együttműködés hiányára utaló jelnek”, ugyanakkor az erre vonatkozó keresetét nagyrészt arra hivatkozással utasította el az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ügyben 2001. február 20-én hozott ítéletével, hogy „a Mannesmann által megtagadott információk nagy részét a Bizottság jogszerű módon kérte”.
- 73 Ilyen körülmények között az Elsőfokú Bíróság jogszerűen állapította meg a megtámadott ítélet 312. pontjában, hogy „a Mannesmann jogellenes magatartása miatt a Bizottság soha nem rendelkezett számos olyan információval, amelyet jogszerűen kért a Mannesmanntól a közigazgatási eljárás során”, és így „a Mannesmann-nak a közigazgatási eljárás során tanúsított magatartása, azt teljességében nézve, nem tekinthető hatékony együttműködésnek a jelen ügyben”. Ezt a következtetést nem gyengíti az a tény, hogy a Mannesmann által a fent hivatkozott 2001. február 20-i Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ítélet ellen benyújtott fellebbezést a törölték a felek közötti megállapodásra tekintettel.
- 74 A fentiekre tekintettel a harmadik jogalapot is el kell vetni.
- 75 Mivel a fellebbező által előadott jogalapok egyikét sem lehet elfogadni, a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

⁷⁶ Az eljárási szabályzat 122. cikkének 1. §-a alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Az említett eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Mannesmann, mivel peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A fellebbezést elutasítja.**

- 2) A Salzgitter Mannesmann GmbH-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások

